

Qua & qualis sit in Deo scientia, &c. 43

utique cognoscit, qualia sunt, ac proinde instar futurorum, ad hoc ut scientia, quam de illis habet, sit verè ac propriè præscientia.

Deinde cum futura non sint in rei veritate præsentia, perinde ac præsentia non sunt in rei veritate futura, sequitur esse non posse unam & eandem scientiam de utrisque, sed aliam de istis, aliam de illis esse, & aliter atque aliter vocandam; ut aliter vocatur illa, quæ est de præteritis, & aliter illa quæ est de futuris, juxta id, quod legitur scriptum de sapientia, quæ dicitur scire præterita & æstimare futura: *Scit præterita & de futuris æstimat.* Scit itaque Deus præterita, scit etiam scientia, sed æstimat futura: ac proinde cognoscit illa ut futura, & non instar præsentium, contraquam assertum fuerit.

Respondeo duplicem esse sensum, in quo præscientia potest accipi, & in quo nunc negari, nunc admitti potest & debet; ut inter alios S. Augustinus & illam negavit, & illam negari non posse, nisi ab hominibus apertissimè insanis affirmavit, *Lib. 2. Quest. ad Simpl. q. 2. r. 4.* Negavit dicens: *Quid est præscientia, nisi scientia futurorum? Quid autem futurum est Deo, qui omnia supergreditur tempora? Si enim in scientia res ipsas habet, non sunt ei futura, sed presentes, ac per hoc non jam præscientia, sed scientia dici potest.* Tum illam ipsam præscientiam expressissimè admisit his verbis, L. 5. de Civ. Dei c. 9. *Confiteri esse Deum, & negare præscium futurorum apertissima insania est.* Itaque in sensu illo, in quo futura non sunt futura respectu Dei, Deus futurorum præscientiam non habet, sed scientiam: at in sensu isto altero, in quo futura sunt utique futura nobis, Deus non habet simpliciter illorum scientiam, sed præscientiam.

Hic autem posterior sensus, in quo accipi præscientia potest, inter Theologos est communior, & ita scientiam de futuris præscientiam vocant; vel præsertim, ne si solà admittatur scientiæ præscientiam negarent, viderentur saltem in modo loquendi habere aliquid commune cum Ethnicis & Hæreticis non paucis, qui non intelligentes posse præscientiam Divinam cum humana libertate foederari, istam ut retinerent, illam sustulerunt. Quamquam si alterutra esset tollenda, istam, non illam tolli oporteret, quia consultum magis esse debet Divinis prærogativis ac juribus, quam humanis. Hinc licet cognoscat futura Deus instar præsentium, constat qualiter quæ de illis apud eum est scientia.

XXIII.

Et addunt non posse rerum futurarum & præsentium scientiam esse unam.

Sap. 8. 8.

XXIV.

Exponitur duplex sensus, in quo præscientia potest accipi.

XXV.

Quæ sit ratio, propter quam Theologi præferant nomen præscientiæ.